

SJACHMAT!

*Plattelanders op avontuur
in het tsarenrijk*

Een reisverslag van Moskou Open
30 januari - 9 februari 2015
door Rien Seip

ШАХМАТ!

MOSKOU OPEN 2015

Internationaal schaaktoernooi
31 januari - 8 februari

Rusland beker voor amateurs tot 2300 Fide rating,
330 deelnemers

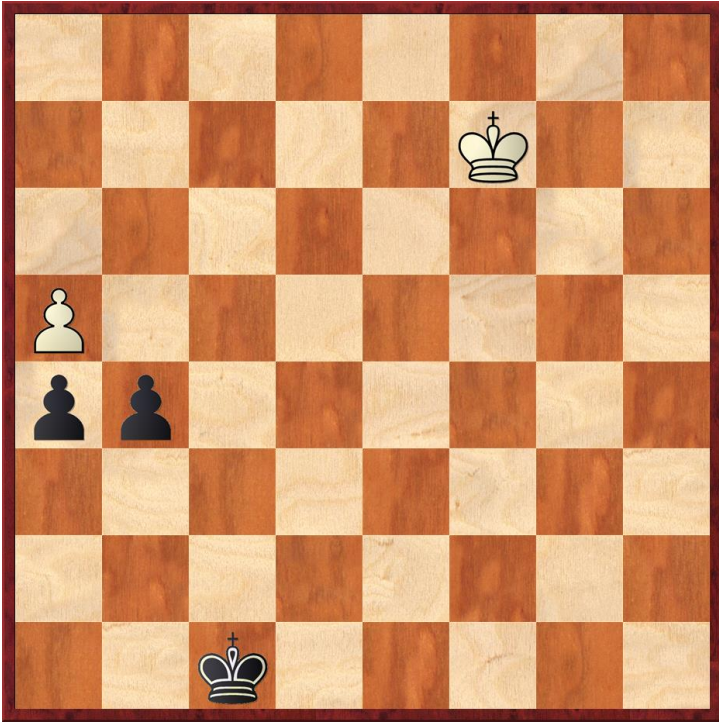
Parallele bekerc Rusland: Hoofdgroep (grootmeesters),
Dames, Veteranen, Studenten en Scholieren
Totaal aantal deelnemers 1700

9-rondig
1 uur en 30 minuten per speler per partij
plus 30 seconden per zet

Twee deelnemers uit Nederland:
Theo en Rien Seip

Speellocatie:
PFCY (Russische Sociale Staatsuniversiteit)

Ons verblijf: Hotel Ararat Park, Moskou

Prelude

Dit is de slotstelling van mijn laatste partij in Moskou Open 2015. Ik heb zojuist g7-g5 gespeeld en wit geeft op. Dit klinkt als het slot van een succesverhaal, maar dat is het niet helemaal. In vrijwel alle partijen stond ik na de opening goed tot zeer goed. Dit heb ik te weinig verzilverd. Tweemaal zelfs heb ik in totaal gewonnen stelling misgegrepen, o.a. tegen een topspeler in mijn groep. Ik werd dus weer eens hard geconfronteerd met het "smalle pad" van de schaakkunst en de gevolgen van imperfect rekenwerk. Aan de andere kant waren alle partijen interessant en inhoudsvol, ik heb in een flow gespeeld. Het was daardoor een zeer intensieve ervaring die me altijd bij zal blijven.

Mijn broer Theo heeft een ongelukkig toernooi gespeeld. Vaak wist hij de balans redelijk in evenwicht te houden maar op belangrijke momenten speelde zijn onervarenheid hem parten. Onervarenheid die het gevolg is van te weinig wedstrijddritme. Regelmatiger spelen zal zijn resultaten verbeteren.

Moskou Open is een individueel schaaktoernooi voor professionals en amateurs (zoals ik). De amateurs spelen in een afzonderlijke groep. Het toernooi is internationaal maar wordt voor 99% bezet door Russ(inn)en en spelers uit de voormalige Sovjetrepublieken. Mijn broer en ik waren de enige Nederlandse deelnemers en überhaupt waren er vrijwel geen West-Europeanen te bekennen.

Door de "Sovjet-dominantie" is Moskou Open een zwaar toernooi. Schaken is voor Russen een tweede natuur, ongeacht leeftijd en geslacht. Ook lager geplaatste spelers en speelsters zijn vaardig en beheersen de basistechnieken. Schaken is ze met de paplepel ingegeven. Het wemelt daardoor van de jonge talenten. Vergelijk het maar met tafeltennis in China en judo in Japan. Kortom, elke zet is een uitdaging voor ons plattelanders en dat zal blijken.

**De "perskaart"

The poster features a large, stylized blue chess knight in the background. The text is arranged as follows:

- Top right: **ЭТАП КУБКА РОССИИ 2015**
- Center right: **МЕЖДУНАРОДНЫЙ КУБОК РГСУ ПО ШАХМАТАМ**
- Top left: **Moscow Open** (with a red chess knight icon)
- Bottom left: **INTERNATIONAL RSSU CHESS CUP**
- Center: **ШАХМАТНАЯ ФЕДЕРАЦИЯ МОСКВЫ** (with a red chess knight icon)
- Right: **РГСУ** (with a stylized logo)
- Below center: **ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПАРТНЕР** and **Лига Ставок** (with a logo and the tagline "Культура букмекерства")
- Bottom center: **30 ЯНВАРЯ - 8 ФЕВРАЛЯ 2015**
- Bottom green bar: **УЧАСТНИК С**

Dag 0 vrijdag 30 januari: Aankomst

Na overnachting bij mijn broer in Amsterdam rijden we in alle vroegte naar Schiphol voor de KLM-vlucht naar Moskou. Een vlucht als alle andere, behalve dan dat je vlak voor de landing een formulier in tweevoud moet invullen voor de Russische douane. De ene helft houden ze achter bij aankomst en de andere (gestempelde) helft moet je goed bewaren, anders heb je bij de terugreis een probleem. Omdat we een uitnodiging* hebben van de Moskouse schaakbond reizen we op een sportvisum. Voor sjachmatfesti (schakers) gaat in Rusland de loper uit. Een visum moet je overigens geruime tijd voor vertrek regelen bij het Russische visumcentrum in Den Haag.

Na de taxirit en het inchecken in het hotel maken we onze eerste metrorit naar de RSSU (Russische Sociale Staatsuniversiteit), waar het toernooi zich de komende negen dagen zal afspelen. Uiteraard zijn we al ingeschreven, maar de dag voor aanvang van het toernooi moet je "inchecken" en betalen bij de organisatie in ruil voor het bewijs van deelname, een soort perskaart**.

S 'avonds eten we in de nok van ons fraaie hotel. Het ligt in het hart van Moskou, vlak bij het Bolsjojtheater en het Rode Plein. Onder het nachtelijke uitzicht op de stad maken we onze bespiegelingen op wat komen gaat.

**een uitnodiging is een officiële handeling die nodig is om een Russisch visum te kunnen krijgen. Als je toeristisch naar Rusland gaat zorgt de reisorganisatie of het hotel meestal voor de uitnodiging.*

Moscow Open

Seip Rien

NED

2002
289

Dag 1 zaterdag: Nederland - Oezbekistan 0 - 1*

Na een uitgebreid en slijk ontbijt in het hotel arriveren we om 15.00 uur in de podiumzaal van de RSSU (Russische Sociale Staatsuniversiteit, de РСГУ) om de openingsceremonie bij te wonen. Naast de speeches van lokale autoriteiten geeft oud-wereldkampioen en schaakicoon Anatoly Karpov acte de présence. Uiteraard onder luid en enthousiast applaus. Het is een indrukwekkende ceremonie met stijlvol ballet en zang, afgerond met het al even imponerende Russische volkslied. We staan samen met de honderden deelnemers en begeleiders strak in het gelid.

Vol goede moed begin ik aan mijn eerste partij tegen een Oezbeek zonder rating, speelsterkte dus onbekend. Ik loop direct tegen een blooper op. Hij speelt de opening nogal kreupel en ik open agressief de stelling. Na een lelijke misrekening loop ik zelf mat. Een vervelende start van het toernooi. Ook Theo verliest.

In de avond bespreken we deze eerste schermutselingen onder het genot van een prima maaltijd in muziekcafé Kabinet.

**Dit is een dichterlijke vrijheid die verwijst naar de nationaliteit van mijn tegenstander. Moskou Open is een individueel toernooi waarin resultaten van landen geen rol spelen.*

Rien - Abdugafar Abduzhamilov

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 c5 4.d5 d6 5.e4 Lg7 6.Pf3 0-0 7.Le2 a6 8.a4 Pbd7
9.h3 Pe5?! 10.Pxe5 dxe5 11.Le3 Db6? 12.Dc2 [12.a5! Dxb2 13.Pa4 Db4+
14.Ld2] a5 13.0-0 Pe8 14.Ta3 Pd6 15.g4 f5 16.Tb3 Dc7 17.exf5 gxf5
18.gxf5 Lxf5 19.Ld3 Lxh3 20.Lxh7+ Kh8 21.Te1? [21.De2! Lxf1
22.Dh5+-] 21...Dc8 22.Kh2 Dg4 23.Tg1?? Dh4

Au! Uit! 24.Lg5 Txf2+ 25.Kh1 Lg2 mat 0-1

Dag 2 zondag: Rusland - Nederland 0 - 1

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 1 - 1 *

In de ochtend verkennen mijn broer en ik het Rode Plein. Moskou is grijs, het is niet zeer koud maar wel overal nat en glibberig. We sluiten aan in de rij voor het Lenin Mausoleum, hét centrum van Russische nationale trots en een must see. Je loopt in een zeer donkere ruimte langs de in fel licht opgebaarde Lenin, onder het kritische toezicht van ceremoniële soldaten. Weer buiten gekomen defileer je langs een reeks borstbeelden van Russische grootheden, waaronder Stalin.

We eten wat in de GUM, het zeer sjieke winkelcentrum aan het Rode Plein (spreek uit Goem, met een Engelse G).

Ik speel vandaag tegen een sympathieke Moskoviet van middelbare leeftijd. Met oplettend spel weet ik positievoordeel te creëren dat ik verder uitbouw. Na 35 zetten incasseer ik mijn eerste winst, een goedmaker van de deceptie van de eerste dag. Theo lijdt zijn tweede nederlaag.

S'avonds dineren we heerlijk in Vogue, een hip maar stijlvol restaurant met moderne muziek.

**Dit is een dichterlijke vrijheid die verwijst naar de nationaliteit van mijn tegenstanders. Moskou Open is een individueel toernooi waarin resultaten van landen geen rol spelen.*

Roman Malychev - Rien

1.Pf3 Pf6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.d3 d6 5.e4 c5 6.0-0 Pc6 7.c3 0-0 8.h3 h6
9.Le3 e5 10.Dd2 Kh7 11.Ph2 Ld7 12.f4 Ph5 13.Tf3 exf4 14.gxf4 f5
15.Pa3 b6 16.Pc4 Le6 17.exf5 Txf5 18.Tff1 Tc8 19.Pa3 Pe7 20.Tae1 Dd7
21.c4 Tf7 22.Tf3 Pf5-+

23.Kh1 Phg3+ 24.Kg1 Pxe3 25.Texe3 Pf5 26.Te1 Tcf8 27.Pc2 Lxb2
28.Pg4 Lg7 29.Pge3 Pd4 30.Pxd4 Lxd4 31.Kh2 Txf4 32.Txf4 Txf4
33.Pg4 g5 34.De2 Lxg4 35.De7+ Tf7 0-1

Dag 3 maandag: Nederland-Azerbeidzjan $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$

De wedstrijden beginnen elke dag stipt om 16.00 uur. Dat betekent om 15.00 uur op de metro stappen (station Ochótny Rjad) en na overstap tot Botaniétsjeski Sad (Botanische Tuin). Vervolgens 15 minuten wandelen naar de RSSU. Het metronet in Moskou is perfect. Je wacht nooit langer dan 3 minuten en alles is duidelijk aangegeven. Wel moet je wennen aan het Cyrillisch schrift als je geen Russisch beheerst. Een eigenaardigheid van de Russische metro is dat overstapstations meerdere namen hebben, namelijk afhankelijk van de metrolijn. Dat is in het begin verwarrend, maar ook weer eenvoudig als je het eenmaal door hebt. Elke lijn heeft zoals gebruikelijk een vaste kleur en nummer. Het is wel handig om altijd een kaart van het metronet bij je te hebben. Je koopt een elektronisch kaartje met het aantal gewenste ritten. Bij het incheckpoortje zie je steeds hoeveel ritten je nog te gaan hebt. Uitchecken hoeft niet.

Het dagelijkse wedstrijdschema van 16.00 uur maakt dat je vooraf veel ruimte hebt voor andere dingen zoals fitness, zwemmen en sauna in het hotel of voor toerisme. Vandaag schiet ik wat plaatjes rondom het Rode Plein en de winterkermis. Een beetje kitscherig, maar wel gezellig door de bedrijvigheid, geuren van wafels en worstenbroodjes en door de muziek (minder ordinair dan bij ons!). Het is mooi weer en de zon breekt zelfs door, de enige keer deze week.

Ik maak weer vorderingen met mijn Russisch. Onderweg vragen twee Russische toeristen mij de weg. Ik kan ze nog helpen ook, het moet niet gekker worden.

Vandaag heb ik geloot tegen een 15- jarige Azerbeidzjan. Hij speelt het Boedapester gambiet niet helemaal handig. Maar

vervolgens verdedigt hij zich heel clever en uiteindelijk weet ik een gunstig eindspel niet te verzilveren. Remise dus.
 Theo incasseert zijn derde nederlaag.

S 'avonds eten we bij Cool Culynaria, een tip van de rubriek "Spotted by locals" uit de Volkskrant. Het is even behelpen, want het blijkt een buffetrestaurant te zijn zonder menukaart. We kiezen op gevoel een paar schaalpjes en het blijkt heel lekker. Na het eten wandelen we terug door de besneeuwde "Alexandertuin" (Alexandriëtsjeski Sad) die ligt aan het Kremlin. Een prachtige wandeling in feeëriek licht. We passeren het monument 1941-1945 met de eeuwige vlam voor de onbekende soldaat, dag en nacht geflankeerd door wachtposten. In het verlengde hiervan liggen op één lange lijn monumenten van alle in WO II bij veldslagen betrokken Russische steden. Het monument voor Stalingrad is vandaag overdekt met rode bloemen.

Rien - Vusal Hasanzada

1.d4 Pf6 2.c4 e5 3.dxe5 Pg4 4.Lf4 Pc6 5.Pf3 Lb4+ 6.Pbd2 De7 7.e3 Pgx5 8.Le2 0-0 9.0-0 d6 10.Pb3 Pxf3+ 11.Lxf3 Pe5 12.Le2 Pg6 13.Lg3 Le6 14.a3 Lc5 15.Pxc5 dxc5± 16.Dc2 Tad8 17.Tad1 b6 18.Txd8 Txd8 19.Td1 f6 20.Txd8+ Dxd8 21.De4 Lf7±

22.Dd3 [Te voorzichtig. Veel beter is 22.h4] 22...Dxd3 23.Lxd3 Pe5 24.Lxe5 fxe5 25.f3 Kf8 26.Kf2 h6 27.Ke2 Ke7 28.Kd2 g5 29.g3 Kf6 30.Kc3 Ke7 31.Le4 Kd6 32.Kd3 Le6 33.b3 a5 34.a4 Ld7 35.f4 exf4 36.exf4 gxf4 37.gxf4 Lg4 38.Kd2 Ke6 39.Lc2 Kf6 40.Ke3 Lh5 41.Kf2

1/2-1/2

Dag 4 dinsdag: Rusland - Nederland $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 2 - 2

Na wat fitness in de ochtend eet ik een broodje bij Subway en later nog een gebakje met cappuccino bij Magnolia, de fameuze tearoom. Het gebak smaakt lekker, maar is voor Hollandse magen nogal vast en copieus. Dat vind ik trouwens typisch Russisch, alles is hier wat groter en robuuster, zelfs het gebak dus. Het bekomt me niet helemaal goed.

Vandaag speel ik achteraf gezien mijn meest gecompliceerde en spectaculaire partij. En dat tegen een 11-jarige Rus, duidelijk een aanvallend talent. Na een klassieke Franse opening staat hij mij na een half uur nadenken een kleine combinatie toe met pionwinst, maar creëert tegelijk een uiterst gevaarlijke aanvalspositie tegen mijn koningsstelling. Na een half uur denken op mijn beurt zie ik voldoende mogelijkheden voor mezelf en ik besluit de handschoen op te nemen. Het vuur spat zet na zet over het bord en het blijkt dat ik goed gerekend heb. Na nog een vernietigende counterzet van mijn kant beproeft hij zijn laatste kans met een torenoffer. Op het moment suprême zie ik opeens spoken en maak ik een verkeerde keuze. Hij dwingt remise af met eeuwig schaak. Wederom voor mij een teleurstelling dus. Maar niettemin verdiend, want zoals ik aan het begin al schreef zijn Russen rasschakers die vechten voor elke kans en deze jongen is daarvan een perfect voorbeeld. Schaken is als boksen: je kunt 14 rondes op punten winnen en in de laatste alsnog KO gaan. Theo opent vandaag de score met een prima overwinning.

We evalueren de dag bij Mr Lee, een deftig Aziatisch restaurant in het centrum.

Daniil Osipov - Rien

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Pf6 4.Lg5 Le7 5.e5 Pfd7 6.Lxe7 Dxe7 7.f4 0-0 8.Pf3 c5 9.Dd2 Pc6 10.dxc5 Dxc5 11.0-0-0 Pb6 12.Ld3 Pc4 13.De2!? Kan dit zomaar? Na lang nadenken laat wit Pxb2 toe, maar dreigt zelf een vernietigingsaanval tegen mijn koning. Ik ga ook in de denktank en neem de handschoenen op. **13...Pxb2! 14.Lxh7+** A tempo gespeeld, dus dit bevestigt mijn vermoeden dat hij hier bewust voor koos. **14...Kh8** [Natuurlijk niet 14...Kxh7 15.Pg5+ Kg8 16.Dh5 Td8 17.Dxf7+ Kh8 18.Dh5+ Kg8 19.Dh7+ Kf8 20.Dh8+ Ke7 21.Dxg7+ Mat!] **15.Pg5 Pc4** Dreig op mijn beurt mat in twee! **16.Td3 Da3+ 17.Kd1 Pb2+ 18.Kd2 Pc4+** Nu staat wit voor de keus om remise door zetherhaling te accepteren of verder op winst te spelen met alle risico's van dien. Ik verwachtte terecht dat hij zou kiezen voor het laatste. **19.Ke1 Dc1+ 20.Pd1** [Na 20.Td1 neutraliseert zwart de dreigingen met 20...De3! en staat hij beter. Tot zover had ik gerekend bij de cruciale zet 13.] **20...g6 21.Th3 Kg7 22.Lxg6 fxc6 23.Th7+ Kg8 24.Dd3 P6xe5!**

Zwart staat nu totaal gewonnen, maar wit heeft nog een truc waar ik helaas intrap. **25.Th8+ Kxh8 26.Dh3+ Kg7 27.Dh7+ Kf6 28.fxe5+ Kxe5?** Opeens zie ik spoken en ben bang voor 28...Kxg5 29.h4+ Kg4 (Daarbij overzie ik dat na 29...Kf5! 30.Tf1+ Ke4 31.Dxg6+ Tf5 32.Dg4+ Kxe5 33.Dg3+ Kf6 alles voorbij is voor wit) 30.Dxg6+ Kf4 31.Dg5+ Ke4 32.Dxc1 met damewinst] **29.Dg7+ Kf5??** Totale verblindings. Ik ben even volledig de weg kwijt in het Sovjetrijk. **30.Dxf8+ Kxg5 31.h4+ Kh5 32.Df3+** [Tot mijn geluk overziet wit 32.g4+!! Kxg4 33.Tg1+ Kh5 34.Dh8+ Dh6 35.Tg5+ waarna hij zelfs nog wint.] **32...Kh6 33.Df8+ Kh7 34.Df7+ Kh6 35.Df8+ 1/2-1/2**

Dag 5 woensdag: Nederland - Rusland NO SHOW

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 3 - 2

Vandaag wandel ik naar het "Centrum voor fotografie ter nagedachtenis van de gebroeders Lumière", ook een tip uit de Volkskrant. Deze is gevestigd op het voormalige fabrieksterrein Rode Oktober. De specialiteit van de galerie is zwart wit door de decennia heen, vanaf de tijd van de Sovjet-Unie tot aan het moderne Rusland. Er is nu een tijdelijke expositie van vrolijke en energieke portretten van kinderen en ouders in de Sovjet-Unie aan het einde van de jaren '30. Ontroerend door het naderende onheil dat wij nu kennen, maar toen nog volledig verborgen lag. De naam van deze expositie (Последная смена) lijkt me dan ook het best te vertalen met het melancholische "De laatste lichting". Het verwijst naar een bruisende periode van het Sovjet-communisme, vol optimisme en hoop op een mooie toekomst, onwetend nog van de aanstaande verschrikkingen van de Grote Vaderlandse Oorlog, zoals WO II in Rusland wordt genoemd. Voor het succesvol weerstaan van de Nazi's is door Rusland een onvoorstelbaar hoge prijs betaald. In veel Russische steden zijn complete generaties mannen weggevaagd waardoor de wederopbouw vooral door vrouwen moest worden gedragen. Wie dit tot zich laat doordringen begrijpt misschien iets meer van de hedendaagse Russische politiek, ook al blijft de bezetting van de Krim natuurlijk een daad van agressie.

De vaste expositie brengt uiteenlopende grootindustriële activiteiten in beeld gedurende de 20-ste eeuw. Het is een indrukwekkende mix van ontbering, volharding en de humor van kameraadschap.

Om stipt 16.00 uur voer ik mijn eerste zet uit. Mijn tegenstander laat op zich wachten. Hij heeft reglementair 30 minuten de tijd om alsnog te verschijnen. Vanaf 16.29 uur staat de arbiter naast mijn bord en om exact 16.30 uur knikt hij mij toe. Ik teken de

formulieren en de reglementaire winst is een feit. De oorzaak is onduidelijk, hij zal er wel de brui aan hebben gegeven. Ook dat kan dus. Aangenaam vind ik het niet, hier kom ik niet voor, maar het stelt me wel in staat om in alle rust rond te kijken en de grootmeesters te volgen. Elk nadeel heb ze voordeel ;)

Ik heb inmiddels een handige app gedownload met beschrijvingen en locaties van hot spots in Moskou. We gaan eten bij jazzcafé DeFAQto onder het genot van livemuziek. In de bijzaak is het iets rustiger (tja, we zijn tenslotte 50+). Een relaxte en smakelijke avond. Voor wie het ook eens wil proberen: Jazz, Rock en Rock-'n-roll is in het Russisch: джаз, рок, рок-н-ролл. De uitspraak is hetzelfde.

Rien – NO SHOW

Dag 6 Donderdag: Armenië - Nederland 1 - 0

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 3 - 3

We zitten in de tweede helft van het toernooi en Theo en ik zijn het er over eens dat mijn 3 uit 5 een mooie uitgangspositie is. De partij van vandaag is een sleutelpartij. Hij zal het verschil maken tussen een zeer goed toernooi en een acceptabel toernooi. Ik ben met zwart ingedeeld tegen een hooggeplaatste Armeniër die op papier een stuk sterker is dan ik. Hij kiest voor een rustige variant van het Konings-Indisch en ik ga er (uiteraard) goed voor zitten. Ik manoeuvreer nauwkeurig en het wordt hem duidelijk dat hij met normale middelen moeilijk van mij zal winnen. Hij forceert de positie met een schijnoffer. In ga in de denktank en ontdek het lek. Na de afwikkeling heb ik een zeer goede positie, wellicht gewonnen. Maar het is nog lang niet gedaan en ik moet nauwkeurig spelen. Na nog een iets mindere zet aan zijn kant voel ik dat ik hem ga pakken. Maar weer komt de schaakduivel voorbij. Op het moment suprême zie ik af van de reeds geplande(!) koningsmars (100% winnend) en doe ik een pionzet die gelijkwaardig lijkt. Wederom een lelijke misrekening. Hij vindt nu de juiste zetten die zelfs nog naar zijn winst leiden. In totale verbijstering staar ik naar het bord en ik kan de verleiding niet weerstaan om hem en de omstanders de woorden "this is incredible!" toe te bijten (op momenten van opperste wanhoop grijp je naar de moedertaal die iedereen verstaat). Altijd een sportsman, dus ik geef hem de hand ten teken van overgave, maar de rest van de avond verwerk ik deze bittere nederlaag. Overigens met een heerlijke vissoep en een perfecte steak. Theo verhoogt deze middag zijn score met een remise.

Eerder in de ochtend heb ik een wandeling gemaakt naar de beroemde wijk Arbat. Souvenirwinkeltjes en attracties, ook een leuke plek voor foto's.

Smbat Botoyan - Rien

1.Pf3 Pf6 2.d4 g6 3.c4 Lg7 4.Pc3 0-0 5.e4 d6 6.Le2 e5 7.dxe5 dxe5
8.Dxd8 Txd8 9.Lg5 Te8 10.0-0 h6 11.Lh4 Pa6 12.Pe1 Pc5 13.f3 c6
14.Lf2 Lf8 15.Pc2 a5 16.b3 Le6 17.Lg3 Pfd7 18.Kb2 Le7 19.h4 h5
20.Lf2 Pf6 21.Pd5? Mijn tegenstander berust niet in remise in deze totaal
gelijkwaardige stand, maar forceert de partij met een schijnoffer. Daar zit
een lelijke misrekening in voor hem. 21...cxd5 22.cxd5 Lc8! 23.d6 Lxd6
24.Txd6 Pxe4! Au, daar had hij duidelijk niet op gerekend. 25.fxe4 Pxe4
26.Tb6 Pxf2 27.Tf1 Pg4 28.Lc4 Lf5! [En niet 28...Te7? 29.Txg6+]
29.Txb7 Tf8 [Na 29...Lxc2? 30.Tfxf7 loopt zwart mat] 30.Te1 Tad8
31.Te2 Ld3 32.Lxd3 Txd3 33.Ta7 Td5 34.Pa3 Tc8 35.Pc4 Tcc5 36.Ta6
Kg7 37.a4 f5 38.Pd6 e4 39.Pb7 Tc7 40.Txa5 Txa5 41.Pxa5 Pe5 42.Te3
Kf6! De koning is een sterk stuk! 43.b4 Pd3+ 44.Kb3 Ke5! 45.b5

45. ...f4?? Bederft al het voorafgaande. Na 45...Kd4! 46.b6 Tc3+ 47.Ka2
Pb4+ 48.Kb2 Txe3 49.b7 Pa6 rest wit slechts capitulatie. 46.b6! Tg7
47.Txd3! exd3 48.b7 Txb7+? Met de moed der wanhoop. De enige kans
was nog 48...Tg8 49.Pc6+ Ke4 50.a5 Ke3 51.a6 d2 52.Kc2 f3!! 53.a7 f2
54.b8D Txb8 55.axb8D d1D+ 56.Kxd1 f1D+ 57.Kc2 Dxc2+ 58.Kb3 Dxc6
maar dat is voor een mens niet op te brengen. 49.Pxb7 Kd4 50.Pd6 Ke3
51.a5 Ke2 52.Pe4 Ke3 53.a6 Kxe4 54.a7 Ke3 55.a8D Dit soort nederlagen
zijn een nachtmerrie voor elke schaker. 1-0

Dag 7 vrijdag: Nederland - Rusland 0 - 1

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 3 - 4

Ik start de dag met een ontbijt bij Koфе Chayz, een grote koffiehuisketen in Rusland. Omelet, jus d'orange en koffie. Vervolgens wandel ik naar de wijk waar de beroemde Tretyovgalerij zich moet bevinden, een soort Rijksmuseum. Het blijkt gesloten. Terwijl ik een cappuccino drink op een eenvoudige maar prettige loungeplek ontdek ik dat er twee Tretyovgalerijen zijn in Moskou! Eentje voor moderne kunst (daar ben ik nu) en de grote met de klassieke schilderijen. Het is nu te laat om nog verder te lopen en ik benut de vrijgevallen tijd voor foto's van de Moskouse winter op interessante plekken.

Mijn tegenstander van vandaag is een ervaren veertiger, maar met afstand niet zo gevaarlijk als die van gisteren. Ik voel me rustig en geconcentreerd. Maar onbewust echoot de deceptie van gisteren nog na. In de opening bega ik een kleine onnauwkeurigheid. Desondanks ontstaat er een voor mij gunstige positie. Dan overspeel ik mijn hand en biedt ik hem ongewild de gelegenheid tot een vreselijke doorbraak en een stukoffer. Hij aarzelt geen moment en slaat onberispelijk toe. In judotermen: hij beantwoordt mijn yuko met ippon. Verdoofd onderteken ik de formulieren.

Theo behaalt opnieuw een remise, achteraf gezien zijn laatste score.

We evalueren de nieuwe situatie bij "Daddy's friends", een hip restaurant met DJ waar jongeren door het lokaal struinen. We hebben leuke gesprekken met de joviale hoofdserveerster in een mix van Russisch en Engels. We sluiten op haar advies de maaltijd af met ijskoffie "Barack Obama". Ook serveren ze hier een cocktail met de naam "Hiroshima". Het laat zich raden wat die met je doet. Iemand anders van de zaak biedt mij aan om een

waterpijp klaar te maken. Ik sla beleefd af en blijf bij m'n sigaartje.

De sfeer in deze bar is precies wat we nodig hebben om het moreel weer wat op te vijzelen. Mede aangemoedigd door Theo besluit ik in de laatste twee rondes alles op alles te zetten en zo het toernooi nog te redden.

Rien - Ivan Shliakov

1.d4 f5 2.c4 e6 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 c6 5.Lf4 d5 6.e3 Le7 7.Ld3 Pbd7 8.0–0
Onnauwkeurig. Veel beter is 8.cxd5! **8...Ph5 9.Le5 Pxe5 10.Pxe5 Pf6 11.c5**
0–0 12.b4 Pd7 13.f4 Pxe5 14.fxe5 a5 15.a3 b6 16.De2 Ld7 17.Pa4 b5?!
18.Pb6 Ta7 19.bxa5 [19.a4!±] 19...Txa5 20.a4 bxa4 21.Dd2 Ta7 22.Txa4
Txa4 23.Pxa4 Le8 24.Pb6 Lg5 25.g3 h5 26.Ta1 Dc7 27.Ta3 h4 28.Kf2
Lg6 29.Da2 Tf7 30.Ta8+ Kh7 31.La6? [zeer goed voor wit is 31.Tc8 Da7
32.Db2+-] **31...f4!!!**

Een zeldzaam effectieve counter. Wit is reddeloos verloren. **32.gxf4 Lxf4**
33.exf4 Txf4+ 34.Ke3 Df7! 35.Le2 Tf2 36.Kd2 Df4+ 37.Kd1 Txf2 0–1

Dag 8 zaterdag: Nederland - Rusland 1 - 0

Tussenstand Nederland - "Sovjet-Unie": 4 - 4

Na wat langer te hebben geslapen slenter ik wat rond in het centrum en ik beland bij het standbeeld van Karl Marx met de inscriptie: "proletariërs aller landen verenigt u!". Achter het beeld staat een groepje mensen met rode vlaggen. Ik blijf een tijdje staan kijken, maar meer dan wat gezwaaai met de vlaggen gebeurt er niet. Een Moskoviet met een artistiek gezicht komt naast me staan en roept iets van "malo skazal" (letterlijk: slecht gesproken). We raken even in gesprek en hij bevestigt wat ik al vermoedde: dit is een conservatieve splinterbeweging, een soort rechterflank van de oude communistische partij. Hij glimlacht mij toe en vervolgt zijn weg.

Ik speel vandaag tegen een leeftijdgenoot uit Moskou. Ik verwacht geen zeer inventieve maar wel een taai speler en dat blijkt te kloppen. Ik moet lang manoeuvreren om iets te bereiken. Hij spartelt tegen tot de 71-ste zet (dat is lang) maar dan is alles voorbij. Het eerste deel van mijn laatste missie is geslaagd!

We eten bij een uitstekend Italiaans restaurant vlakbij het hotel. Bijzonder is dat ze geen licentie voor wijn hebben. Wel eens meegemaakt bij een italiaan? Ik drink Hoegaarden.

Rien - Kamil Iskhakov

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Pf3 Le7 4.Pc3 Pf6 5.Lg5 Pbd7 6.e3 c6 7.Tc1 0-0 8.Ld3 h6 9.Lh4 dxc4 10.Lxc4 Pd5 11.Lxe7 Dxe7 12.0-0 P5b6 13.Lb3 Td8 14.Pe4 Pf8 15.Pc5 Pbd7 16.Pd3 Pg6 17.Dc2 Tb8 18.Tfd1 Pdf8 19.Dc3 Ld7 20.Da5 a6 21.Dc7 Le8 22.Dg3 Pd7 23.h4 Tbc8 24.h5 Pgf8 25.Tc3 Ph7 26.Tdc1 Phf6 27.Dh4 Pd5 28.Lxd5 Dxh4 29.Pxh4 exd5 30.Pf4 Tb8 31.Pf5 Pf6 32.Pg3 Ld7 33.b4 Kf8 34.f3 Te8 35.Kf2 Te7 36.Pd3 Tbe8 37.Pe5 Lc8 38.a4 Pd7 39.Pxd7+ Lxd7 40.Pf1 g5 41.hxg6 fxg6 42.Pd2 Tf7 43.Pb3 Kg7 44.Pc5 Lc8 45.Pd3 Tfe7 46.Pe5 Le6 47.Tc5 h5 48.b5

48. ...axb5 49.axb5 cxb5 50.Txb5 g5 51.Tcb1 g4 52.Txb7 gxf3 53.gxf3 Kh6 54.Txe7 Txe7 55.Tb6 Kg5 56.Kg3 h4+ 57.Kh2 Kh5 58.Pd3 Lf5 59.Pf4+ Kg5 60.Pxd5 Ta7 61.Tb2 h3 62.Kg3 Ta1 63.e4 Le6 64.f4+ Kh6 65.Tb6 Tg1+ 66.Kh2 Tg2+ 67.Kh1 Kh5 68.Txe6 Kh4 69.Th6+ Kg3 70.Tg6+ Kf2 71.f5 1-0

Dag 9 zondag: Rusland - Nederland 0 - 1

Eindstand Nederland - "Sovjet-Unie": 5 - 4

De laatste ronde begint om 11.00 uur en dus zitten we om 10.00 uur in de metro. Voor De 10-de keer al maken we deze rituele reis. Plotseling ontwaken we uit onze meditatie. We rijden al vijf stations in de verkeerde richting! We springen er uit en stappen aan de overkant weer in. Gefocust maar in alle rust calculeren we de schade. Dit kost zeker een half uur. Dat betekent dat we te laat zijn, maar nog wel binnen de reglementaire marge van 30 minuten (zie dag 5!). We moeten lachen om dit bizarre slot van een soms bizarre week. Als we aankomen bij station Botanische Tuin is de wedstrijd al begonnen. We trekken een sprint over het perron en glibberen langs de tuinen. Negen minuten vóór de reglementaire deadline plof ik achter het bord.

ZEN! Ik speel met zwart wederom tegen een jonge tegenstander met een al behoorlijke rating, dus ik ben op mijn hoede. Ik speel de opening snel om de verloren tijd een beetje in te halen. Gelukkig zit ik in een variant die ik goed ken. Mijn jeugdige opponent mishandelt de opening een beetje en ik win een pion. Hij offert een tweede pion in ruil voor onaangename dreigingen tegen mijn positie. Beducht voor een nieuw debacle besluit ik af te wikkelen naar een toreneindspel met een vrije pluspion. Omdat zijn toren mijn koning afsnijdt weet ik niet zeker of ik dit kan winnen, maar hij zal het zeer nauwkeurig moeten verdedigen. Deze keer zal ik klaar zitten om elke fout af te straffen. Hij voelt zich duidelijk niet op zijn gemak, doet wat weifelende zetten maar het duurt even voordat hij echt in de fout gaat en ik het laatste deel van mijn missie kan voltooien. Pfff!

Omdat we eerder klaar zijn deze dag kan ik de tijd nemen voor foto's van het interieur van het metrostation Plosjad Revoloetsii (Plein van de revolutie). Dit is een bezienswaardigheid op zich,

zoals ook sommige andere metrostations in Moskou. De nissen op de perrons zijn voorzien van prachtige bronzen beelden van soldaten, arbeiders, boeren en kinderen. Er is een beeld van een soldaat met hond. Het brengt geluk als je de hond over zijn snuit aait. Ik zie nogal wat reizigers dit inderdaad doen, vluchtig in het voorbijgaan.

We hebben nu ook tijd voor een voorstelling in het Bolsjojtheater, een ballet met de titel "Vervlogen illusies". Een bezoek aan dit theater is iets wat je niet mag missen, alleen al voor het interieur en de atmosfeer. In weerwil van het vertekende beeld dat veel westerlingen hebben van Russen, is het echt een cultuurminnend volk. Op deze plek kun je daar in stilte van genieten.

Konstantin Kirilov - Rien

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Pf6 4.Lg5 Le7 5.e5 Pfd7 6.Lxe7 Dxe7 7.f4 0-0 8.Pf3 c5 9.Ld3 f6 10.0-0 cxd4 11.Pxd4? fxe5 12.fxe5 Txf1+ 13.Dxf1 Pxe5 14.Kh1 Pbc6 15.Pxc6 bxc6 16.Te1 Pxd3 17.Dxd3 Db4 18.Tb1 Ld7 19.a3 Da5 20.b4 Dxa3 21.Dd4 Tf8 22.h3 a5 23.bxa5 Dxa5 24.Tb7 Dd8 25.Pe4 dxe4 [Sterker is 25...Tf4! 26.Da7 Txe4 27.Txd7 Df8+] 26.Txd7 Df6 27.Dxe4 Df1+ 28.Kh2 Df4+ 29.Dxf4 Txf4 30.Te7 Tf6 31.Tc7 e5 32.Te7 Tf2 33.Txe5 Txc2 34.Te7 c5 35.Tc7 c4 36.Kg3 c3 37.Kh2 Tc1 38.Kg3 Kf8 39.Kf2 c2 40.h4 h5 41.Ke2 Tg1! 42.Txc2 Txc2+ 43.Kd3 Txc2 44.Kxc2 g5

En opgegeven door wit, want na 45.hxg5 h4 is de koning buiten het kwadraat en na elke andere zet volgt g4 met een gedekte vrijpion en eenvoudige winst. Wie zei ook alweer eind goed al goed? 0-1

Dag 10 vertrek

We nemen afscheid van het zeer vriendelijke en correcte hotelpersoneel. We krijgen nog een doosje bonbons mee en taxiën naar de internationale luchthaven Sheremetyevo. We hebben zo onze eigen gedachten en kijken naar de betonnen kolossen in de buitenwijken van Moskou, iconen van de oude communistische bouwkunst. Nog lang niet alles is vervangen door modernere architectuur. Zoals gebruikelijk kijken de douaniers bij de paspoortcontrole uitgebreid in hun schermen om te kijken of alles wel ok is. Uiteindelijk klappen de stempels in onze paspoorten en zijn we los. Onderweg naar de gate eten en lezen we nog wat. Een taxfree dubbele Baileys voor Leotine laat ik uiteraard niet staan. Mijn wodka (Rusky Standard) heb ik de vorige dag al in een supermarktje gescoord. Iets eerder dan gepland landen we ruim drie uur later op Schiphol en kan ik Leotine in de armen sluiten.

Afdronk? Een zeer intensieve en boeiende trip. Opnieuw kennismemaakt met winters Moskou en de Russische cultuur. Theo is over het schaakresultaat terecht niet tevreden. Regelmatiger spelen heeft hij nodig om beter te worden. Ik ben nog juist tevreden met mijn 5 uit 9, al zal dag 6 me nog vaak achtervolgen. Er is een nieuwe en waardevolle ervaring aan mijn schaakleven toegevoegd.

Moskou tot weerziens !

Москва, до встречи !

